

Rajavartiolaitos
Gränsbevakningsväsendet
The Finnish Border Guard

Lausunto

id1999568 1 (2)
00
RVLDno/2014/2066

Sisäministeriö
Rajavartio-osasto

20.08.2014

SISÄMINISTERIÖ

20. 08. 2014

Sisäministeriö
Maahanmuutto-osasto

INRIKESMINISTERIET

Sisäministeriön maahanmuutto-osaston lausuntopyyntö 25.6.2014, SM008:00/2012

HALLITUKSEN ESITYSLUONNOS LAEIKSI KANSAINVÄLISTÄ SUOJELUA HAKEVAN VASTAANOTOSTA ANNETUN LAIN JA ULKOMAALAISLAIN MUUTTAMISESTA

Sisäministeriön maahanmuutto-osasto on pyytänyt rajavartio-osaston lausuntoa otsikossa mainitusta hallituksen esitysluonnoksesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta annettua lakia (746/2011) eli niin sanottua vastaanottolakia sekä ulkomaalaislakia (301/2004).

Rajavartio-osasto pitää esitysluonnosta ja sen tavoitteita kannatettavana. Rajavartio-osasto on ollut edustettuna ihmiskaupan uhrien auttamista koskevan lainsäädännön toimivuutta ja kehittämisvaihtoehtoja selvittäneessä työryhmässä, jossa rajavartio-osaston näkemyksiä on jo huomioitu. Työryhmän johtopäätökset ovat olleet pohjana nyt lausunnolla oleville lainsäädännön muutosesityksille.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ulkomaalaislain 52 b §:n 1 momenttia siten, että siihen lisättäisiin mahdollisuus jatkaa maassa ilman laillista oleskeluoikeutta oleskelevan ihmiskaupan uhrin harkinta-aikaa, jos uhrin henkilökohtaiset olosuhteet sitä edellyttäisivät. Säännöstä koskevista yksityiskohtaisista perusteluista ilmennee selkeästi, että harkinta-aikaa voitaisiin jatkaa vain kuuden kuukauden sisällä eikä tätä harkinta-ajan enimmäiskestoaikaa muutettaisi aiemmin säädetystä. Rajavartio-osasto toteaa, että esitysluonnoksessa ulkomaalaislain 52 b §:n 1 momentti on kuitenkin muotoiltu siten, että sen sanamuoto jättää osin tulkinnanvaraiseksi voitaisiinko harkinta-aikaa jatkaa vielä kuuden kuukauden jälkeenkin, jos uhrin henkilökohtaiset olosuhteet sitä edellyttäisivät. Huomioiden yksityiskohtaisissa perusteluissa lausuttu, tulisi kyseisen säännöksen sanamuotoa vielä tarkentaa.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi myös harkinta-ajasta päättämistä koskevaa ulkomaalaislain 52 c §:ää. Harkinta-ajan antamisesta, jatkamisesta ja keskeyttämisestä voisi säännöksen mukaan päättää jatkossa poliisilaitoksen tai rajatarkastusviranomaisen lisäksi myös auttamisjärjestelmä. Auttamisjärjestelmälle säädettäisiin lisäksi ilmoitusvelvollisuus harkinta-aikaa koskevista päätöksistä poliisille tai rajatarkastusviranomaiselle, koska kyse olisi ilman laillista oleskeluoikeutta maassa olevasta henkilöstä.

Rajavartio-osasto toteaa, että esityksessä laillisesti maassa oleskelevan uhrin toipumisajasta säädettäisiin vastaanottolain 36 §:ssä nimenomaisesti niin, että

Sisäministeriö
Rajavartiolaitoksen esikunta
PL 3 (Panimokatu 1), 00131 HELSINKI
Puhelin 0295 421 000, Faksi 0295 411 500
www.raja.fi

Inrikesministeriet
Staben för gränsbevakningsväsendet
PB 3 (Bryggerigatan 1), 00131 HELSINGFORS
Telefon 0295 421 000, Fax 0295 411 500
www.raja.fi

Ministry of the Interior
Headquarters of the Finnish Border Guard
PO Box 3 (Panimokatu 1), FI-00131 HELSINKI
Phone +358 (0)295 421 000, Fax +358 (0)295 411 500
www.raja.fi

Joutsenon vastaanottokeskuksen johtajalla olisi ilmoitusvelvollisuus poliisille vasta toipumisajan päätyttyä. Rajavartio-osasto kiinnittää huomiota siihen, että ulkomaalaislain 52 c §:ssä mainitun auttamisjärjestelmän ilmoitusvelvollisuuden osalta jää avoimeksi ilmoituksen tekemisen ajankohta ja se, mitä mahdollisia toimenpiteitä ilmoitus sen vastaanottajalle aiheuttaisi. Siten kyseistä säännöstä ja sitä koskevia yksityiskohtaisia perusteluita tulisikin vielä täydentää edellä sanottu huomioiden. Lisäksi rajavartio-osasto pitää riittävänä, että vastaavasti kuin toipumisajan osalta on ehdotettu, auttamisjärjestelmän tekemästä harkinta-aikaa koskevasta päätöksestä ilmoitettaisiin ainoastaan poliisille.

Hallituksen esitysluonnoksessa vastaanottolain 37 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi vastaanottokeskuksen johtajan oikeudesta ilmoittaa poliisille salassapitosäännösten estämättä henkeen, terveyteen tai vapauteen kohdistuvan uhkan arviointia ja uhkaavan teon estämistä varten välttämättömät tiedot säännöksessä mainituin edellytyksin. Esitysluonnoksesta jää kyseisen 37 §:n ja sitä koskevien yksityiskohtaisten perustelujen muotoilun vuoksi epäselväksi se, kuinka vakavaa uhkaa tai merkittävää vaaraa henkeen, terveyteen tai vapauteen edellytettäisiin, jotta oikeus välttämättömien tietojen ilmoittamiseen syntyisi.

Teknisenä huomiona vielä todetaan, että vastaanottolain 38 §:ää koskevien yksityiskohtaisten perustelujen kolmannen kappaleen ensimmäisen virkkeen sanamuoto tulisi tarkistaa.

Rajavartiolaitoksen apulaispäällikön sijainen
Kenraalimajuri

Mikko Kirjavainen

Rajavartiolytarkastaja
Varatuomari

Silja Hallenberg

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asiankäsittelyjärjestelmässä. Rajavartiolaitos 20.08.2014 klo 14.48. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

JAKELU SM (postitse)
SM/MMO (sähköisesti)
HARE (sähköisesti)

TIEDOKSI RVLE oikos ja rmos